

Oglaš, pripisana itd. izlaze računajući se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglaš itd. šalju se naplatom ili poloznicom pošt. štencinice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Ko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se plaća poštarina, ako se izvan napiše „Reklamacija“.

Četvrtog računa br. 847849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nosloga sve polcvarti“. Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiozza 12).

† Albert Rieger

Našega velezasluznoga prvaka i mi-jenika hrvatskoga naroda u Istri, dra. M. Laginju i njegovu čestitu obitelj smasla je ovih dana teška nesreća. Dne 13. o. nj. zasnuo je naime u Gospodnju njegov posinak gosp. Albert Rieger izučen pravnik, u mladenackoj dobi od 26 godina, nakon dugotrajne i teške bolesti.

Za svojim milim jedincom bolno nariče teško uciviljena majka gđa Virginija ud. Rieger preudata Laginja, sestre gđa Arabella Križ rođjena Rieger, gospođica Tončica Rieger, počom g. dr. M. Laginja sa kćerkama Stanom, Maricom i Julicom i surjak pokojnikov gosp. L. Križ. S njima dijele iskreno duboku tugu mnogobrojni prijatelji i znanci ovdje u Puli i širom čitave naše Istre.

Zaista imademo razloga svi, da žalimo dobrog i milog Alberta, mladica, koji bi bio danas sutra na diku i uros ne samo svojoj obitelji nego i cijelom našem narodu. Težak je to udarac osobito za g. dra. M. Laginju, koji je uzgajio svog posinaka upravo zavidnom očinskom pažnjom te vanrednim žrtvama po svojih načelima i čvrstom načelom, da učini od njega muža, koji ga je imao u starosti zanjenli u teškom narodnom poslu; ali sve te krasne nade raspilnuše se kao rosa na jutarnjem suncu. Nedostizivi su putevi Gospodnji. Vriednoga mladica ugubi nam nesmiljena smrt bas u časi, u punom naponu svog mladenackog života, kad no se spremalo, da stupi pun znanja u ozbiljan život, da preuzme i na svoja pleća jedan dio teškog bremena narodnog rada, na ponos obitelji svoje i korist istarskog patnika. Oti veselja dritavim srcem očekivala ga obitelj, suzom radostnicom srio prema njemu ruke istarski naš puk, uvjeren, da će mu pomoći težiti okrvavljene rane duse i tiela njegova. Ali Providnosti se svjedoči, da pozove k sebi miloga Alberta, ostaviv nas sve tužne i zaplakane, s utjehom u bolnoj duši, da Bogu bijaše miliji nego nama.

Alberte mili! Nema te više među nama; ne vidjamo više tvog veselog posmjeha ni ustama Tvojim; ne čujemo više Tvoje vesele sale, nestalo nam Te za uvijek! No za uvijek. Uspomena na Te u srcim našima, ostat će neizbrisiva; si jedanje na Te, bit će nam svakidašnje. — Snivaj statki vječni sanak, Svevišnjega Oca našega Nebeskoga inoi, da ublaži bol milim Tvojim, a sječi se u molitvam Tvojim u biednog našeg istarskog puka i grude ove, zajedničke majke naše svih Hrvata, kojoj si dušom i tielom odan bio, a koja shrvana stoji na preranom Tvojim grobu. Počivaj u miru!

Dne 14. T. m. j. u 5. s. poslje podne predali smo materi zemlji smrtne ostanke dragog pokojnika. Kako je bio ovdje obiljubljen, dokazala je velebna povorka praćica i izkani ljubavi njegovim roditeljima, bilo olakšanjem tuge, bilo utješivim miim zakonovima saučesća. Nad otvoreniim grobom, oprostio se g. dr. Wilfan u talijanškom i hrvatskom jeziku po prilici sljedećim govorom:

Glava obitelji pokojnika, slavljena danas na gorku kosnju, govoreći o siroti Albertu, rekao je više puta: odgojit ću ga da bude vezom, spojem između dva naroda ove pokrajine na temelju snosljivosti, međusobnog postovanja i ljubavi. Tako u govoru više puta onaj, koji i ako nije bio otac po krvi, ipak se u istinu očinskom brizljivošću i ljubavi starao za Al-

berta Riegera. A da je naš dragi vršnjak, i saučeni mnogih, bio u istinu blag, pravedan i ljubezan sa svima, i da je jednako ljubavju grlio svih, dokazuje to ova krasna pratnja i pažnja kojom su se natjecali svi, da u koliko je to moguće, ublaže bol i razvijenju majci, lišenoj svoga jedinca. Alberte Riegeru, tebi naš zadnji pozdrav, osvjedočeni da onaj idealni cilj, kojem si bio namijenjen, neće poginuti u ovom čednom grobu!

† Eugen Kumičić

Tužna viest došla nam je iz bielog Zagreba dne 13. o. m. j., da je tamo preminuo nakon poduljeg bolovanja slavni naš zemljak, plemeniti muž, odličan hrvatski domoljub i književnik, zastupnik na hrvatskom saboru u Zagrebu gosp. Eugen Kumičić u 55. godini dobe svoje.

Pokojni naš Eugen, ili kako ga doma nazivahu Jenio, rodio se je godine 1850. u krsnom našem Berseču od seljačke obitelji, kao što su skoro svi naši današnji kolovodje seljački sinovi. Počtu školu započeo je u rodnom Berseču a svršio ju u Kastvu, odakle je pošao na hrvatsku gimnazijiju na Rieku, gdje je tada bilo na onoj gimnaziji više mladih Istranina i Eugenovih saučenika. Iz Rieke pošao je u Kopar, pak u Zadar a izpit zrelosti položio je na Rieci. Mudroslovne nauke učio je na sveučilištu u Pragu, pak u Beču. Bivši njegov profesor na Rieci Bakotić, kasnije ravnatelj gimnazije u Splitu pozove Eugenjia na onu gimnaziju za učitelja, gdje je ostao jednu godinu. Sljedeće godine odslužio je dobrovoljačku godinu u Zagrebu, odakle je pošao u Pariz, pak u Italiju i konačno na sveučilište u Beč. Godine 1878. pozvase ga pod oružje je morao sa četama, u Bosnu. Svoje doživljaje za vrijeme okupacije napisao je kasnije u svojem djelu pod naslovom: „Pod puškom“. Godine 1879. bijaše imenovan učiteljem više realke u Zagrebu a god. 1883. napusti svojevrijem to mjesto hoteti biti slobodan kao književnik i politik. Godine 1882. ozenio se je Eugen sa vrlo čestitom gđicom Marijom Maršičevom iz Varaždina, odličnom Hrvaticom i spisateljicom. God. 1884. bio je Kumičić izabran u Varaždinsku zastupničku na hrvatskom saboru, čime je započelo njegovo političko djelovanje. Kasnije opet bio je biran zastupnikom u Varaždini, pak u Brodu na Savi i najposlije u Zlataru. U saboru izlicao se kao član štranke prava svojom rječitošću i odvažnošću u obrani pravica hrvatskoga naroda.

Kumičić napisao je prvo svoje djelo god. 1874. u Splitu, a izišlo je tek god. 1879. u političkom listu „Sloboda“ pod naslovom „Slučaj“. Kumičić je izdao to djelo najprije kao E. K. Bersečanin, a kasnije pod pseudonimom Jenio Sisolski. Pod ovim je pseudonimom napisao prva svoja djela. On se je rodio pod brdom Sisol.

Eugen Kumičić napisao je tečajem svoga više no 25-godišnjeg rada sljedeće pripoviesti, romane i drame: „Slučaj“ 1879., „Ota i Lina“ 1881., „Jelkin Bošnjak“ 1881., „Neobični ljudi“ 1882., „Primorci“ 1882., „Začudjeni svatovi“ 1883., „Gospođa Sabina“ 1884., „Ubilo ga vino“ 1884. (Naša Sloga), „Sirota“ 1885., „Pod puškom“ 1886., „Preko mora“ 1889., „Tecodora“ 1889., „Saveznice“ 1889., „Otrovana srca“ 1890., „Sestre“ (Poslovi) drama 1890., „Mladost — ludost“ 1891., „Obiteljska tajna“, drama, 1891., „Urota Zrinsko-Frankopanska“ 1891., „Po-

bičljeni grobovi“ 1896., „Petar Zrinski“, historička drama, 1901., „Kraljica Lepa“, historička pripoviest, 1902. Osim toga je napisao historičku razpravu „Petar Zrinski i Fran K. Frankopan i njihovi klevetnici“. Osim ovih djela napisao je i nekoliko ertica, kao što su: „Crn Božić“, u „Božićnici“ dnevnika „Hrvatske“ od godine 1891.

Sva su Kumičićeva djela pretiskana u posebne knjige. Neka su već izišla u trećem izdanju. „Urota Zrinsko-Frankopanska“ izišla je najprije u „Domu i Svietu“ pak iz nje pretiskana u tri svezka, a onda popravljena u jednom svezku. Pod naslovom „Tri mučenice“ izdao je u jednoj knjizi svoje tri pripoviesti: „Saveznice“, „Neobični ljudi“ i „Ubilo ga vino“. Dramu „Sestre“ posve je preradio, pod naslovom „Poslovi“.

U svojim radnjah Kumičić išao je za trojim: najprije nam je pokazao s najvećom ljubavi život i patnje svoga zavajaja, borbe hrvatskoga puka u Istri; zatim nam je prikazao suvremeni život u Zagrebu i Hrvatskoj, a napokon je pokušao, da u velikom historičkom okviru prikaze jedan dio tužne Hrvatske prošlosti, odnabravši si za to propast dviju najsjajnijih velemožnih obitelji hrvatskih.

Kako rekisimo, poboljševao je naš Jenio dulje vremena, te je bio zbog poromećenog zdravlja zadnje doba, 10 čedna u Komizi u Dalmaciji odakle se je dobralno oporavljen vratio nedavno u Zagreb. Dne 8. o. m. j. prehladio se je rudi nagle promjene vremena, njegova se bolest pogoršala; on je legao, da se nikad više neustane.

Ostavio je za sobom teško uciviljenu supruga Mariju i sinove Tomicu i Juricu, kojim izričemo i ovim putem u ime mnogobrojnih prijatelja i stovatelja iz Istre najsrdačnije saučesće.

Pogreb pokojnoga Eugena bijaše u nedjelju uz saučesće i u prisutnosti svega građanstva zagrebačkog.

Našemu slavnomu zemljaku, nezaboravnom drugu i prijatelju Eugenu Kumičiću: vječna slava!

Za hrvat. sveučilište.

Vraćamo se opet na ovo vrlo važno pitanje i nećemo prestati baviti se s njim dok se hrvatskomu narodu izvan banovine ne zadovolji. T. j. dok ne bude po nas riješeno povoljno ovo pitanje, ili dok ne bude našim mladimci iz hrvatsko-slovenskih pokrajina, zastupanih na carevinskom vieću, dozvoljeno polaziti hrvatsko sveučilište u Zagrebu, te na istom polagati sve državne i stroge izpite bilo na kojem fakultetu i da ti izpiti budu priznati i u ovojstranoj polovici monarhije. To je najmanje što možemo zahtijevati od bečke vlade, koja je u tom pogledu napram drugim narodnostim, mnogo malobrojnijim nego li je naša, širokih rukava. Kad bismo tražili stogod nepravedna ili nemoguća, mogli bi nas odbiti bilo kakvom izlikom, nu pravednije stvari nemože biti nego li je naša, a bečku gospodu nebi stala niti jedne pare. Tuj se ne radi dakle nego o prkosu naših narodnih protivnika, koji neće, da se naša mladež naobrzi na visokim školam u hrvatskom, maćerinskom njoj jeziku. Na njemačkih sveučilištima Austrije proganjaju i tjeraju hrvatsko-slovenske djake, koji brane odlučno svoja akademička i narodna prava, pa eto najbolje zgode bečkoj gospodi, da se riješe tih nemilih im hrvatsko-slovenskih gostova. Otvorite im širom vrata hrvatskog sveučilišta u Zagrebu, pa budu li vam i nadalje smetali, maći ćete im bar prividnim pravom reći: imate svoje sveučilište, ovo je naše, ne smetajte nam!

Izlazi svakog četvrtka o

podna.
Netiskani dopisi se ne vraćaju
epodpisani ne tiskaju, a
nefrankirani ne primaju.
Predplata sa poštarinom stoji
10 K u obće.) na godinu
5-K za sefjake)
ili K 5—, odn. K 2-50 na
pol godine
Izvan carevine više poštarina.
Plaća i utužuje se u Pall.

Pojedini broj stoji 10 h., zasostaji 20 h., koji u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u „Tiskari J. Krmpotić i dr.“ (Via Sissano), kamo neka se naslovljuju sva pisma i predplata.

Nu bečka gospoda neće nam lahke ruke dati ni tu mrvicu naših narodnih prava, kao što nam uobće ništa rado ne daju, ako nisu na to silom dogodajaja prinukani. Radi toga valja, da tražimo odlučno i u saborih i u obćinskih zastupstvih i na javnih skupštinah, da se tomu opravdanomu i u zakonu utemeljenomu pravu našega naroda zadovolji.

Vrlo nam je drago, što je naša mladež iz Istre i Dalmacije na sveučilištu u Zagrebu stupila na čelo novom pokretu za potpun izjednačenje hrvatskog sveučilišta u Zagrebu sa cisalajanskimi sveučilištima stidećim proglašom:

Hrvatskom narodu u Dalmaciji i Istri.

Hrvatski djaci iz Dalmacije i Istre, tvjoj podmladac na ovom hrvatskom sveučilištu, ponavljamo ti staru a žalostnu istinu: u ovome hramu znanosti, podignutom pregorom i žrtvama Hrvata, po nepravednim namjerama tvojih drevnih dindušmana — gosti sino; a po njihovim protuhrvatskim težnjama spriječeni smo, da na materinskom jeziku svršimo svoje nauke.

Tvoj podmladak, upravljamo ti i gorku zaobu; nametnuto nam gospodstvo ne samo, da je teritorijalno otrgnuta Dalmacija i Istra od sirotice nam majke Hrvatske, već dosljedno svojoj nečovrjnoj pohoti hoće, da naš Hrvate iz Dalmacije i Istre odnarodi i kulturno i duševno i socijalno; hoće da brat bratu bude tuđin, ne će da brat brata pronikne u dušu, ne dopušta nam da, upoznavši se dobro, budemo svi Hrvati, jedni ne samo imenom, već i u težnjama, u željama, u duševnom radu i narodnim idealima. — u svim onim pozivima, osjećajima i mahovima, koji stvaraju narodna jedinstva i slobodne narode. Tvoj podmladak — a Bog nam je svjedok, kako nas to najviše peče — koreći sehe kao i tebe; što smo do sula utradili, da se bar u pogledu hrvatskoga sveučilišta opremo nepravidama, kojima nas složno šibaju naši neprijatelji. Jest, bilo je efemeritih izjava, molba, govora: ali nije bilo sustavne, žilave naprege, koja bi bila uzrujala živce bečkoj gospodi, koja bi ih bila podsjetila, što hoće narod, odlučan u svojim zahtjevima i svjestan namina, kojima da ih ostvari; da je toga bilo, bila bi uvidila ta bečka gospoda, da s narodnom voljom ne ima tiranja i da je ama barutana, koja bi mogla planuti užasnim požarom.

Tvoj podmladak živim te napokon zaklinje molbom: hrvatski narode u Dalmaciji i Istri okani se molba, jer nas žalostno iskustvo uči, da ti nisu ularne, već su nedostojne za tebe; zahtijevaj između ostaloga: da svi izpiti, položeni na hrvatskom sveučilištu u Zagrebu, budu priznati i u zemljam zastupanim na carevinskom vieću. Vitalno je ovo pitanje, jer je najuspješnije sredstvo za naše duševno jedinstvo; naši krvni dušmani to jako dobro znadu, pak nu se jedino s toga toliko i protivie. U našim narodnim pitanjima budu nam glavnom busolom: što u Beču ne će, baš to mi moramo ljefiti.

Tvoj podmladak, živim te kunemo Bogom, ne propusti načina, dana, ni prilike, već uvijek i svagdje zahtijevaj, da hrvatsko sveučilište u Zagrebu bude priznato ravnim drugim sveučilištima. Ovine svone zahtijevaj podaj živa zamaha javnim skupštinama, obć.skim viećima, a po gotovo satorskim sjednicama. Živo, sustavno, odlučno, ponosito, to zahtijevaj i postići ćeš, što hoćeš; što svjestan i ponosan narod hoće, to i može.

Krv tvoje krvi, tvjoj podmladac, tebi jedinome upravljamo ovu svoju vrucu molbu, nesrećna je i prozeta je godinu.

patriotizmom, ti joj se nećeš i re možeš oguliti.

Za akademičare Hrvate iz Dalmacije i Istre.

Zagreb, 6. maja 1904.

Jozo Spasoje Fattori. Ivo Grgurina,
Zvonimir Kundić, Renč barun Lettis,
Vinko Pera, Ivan Žuvić.

Glavna skupština

„Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.“

(Nastavak)

Tako je eto naša družba i prošle upravne godine liepo napredovala, te se je unatoč žalostnim prilikama, u kojima se te nesretne godine nahodio naš narod u Banovini, njezina imovina povećala za 38004 kruna i 64 pare.

Na odborima naših podružnica, na našem novinstvu, na velevidnim prijateljima i sabcicima, medju koje moramo da s pohvalom ubrojimo družbine dnevne znanice gg. dra. Vinkovića iz Karlova i R. Katalinica-Jerčeta iz Zadra — jednom riečju: na cijelom je hrvatskom narodu, da liepi družbini prilohi u buduću porastu, te da budemo mogli što bolje i više udovoljavati potrebama našega školstva u Istri. Jer i te potrebe rastu od dana mi dan sve većina i većina. Te potrebe pokročile su i tekton lanjske upravne godine, i dosta osjetljivo zarezuje u družbinu imovinu. Družba imala je u proštoj godini 11 svojih škola i jedno zabavište. Te se škole nahode u narednim mjestima: Volosko, Opatija, Mali Lošinj, Pula, Vinkuran, Stokovec, Baderna, Vabriga, Kastelir, Livade, Brgradac i zabavište u Lošinj.

Učiteljica na tim školama imali smo 11, učiteljske 4. U svemu 15 učiteljskih sila. Svojih zgrada ima naša družba 10 i to po jednu u Lošinj, Puli, Vlakovcu, Stokovcima, Jursićima, Baderni, Vabrigi, Kasteliru, Livadama i sv. Luciji. Udržavanje tih 10 zgrada, plaća 15 učiteljska, stanarine, održavanje škola, nabave knjiga i učila, podpore i ost., sve to stoji družbu ogromna troška, tako da je pravo čudo, kako ona može da odoljeva tolikim potrebama.

Ti ogromni, možemo ih nazvati, redoviti troškovi gutaju najveći dio družbinih prihoda. Ali uza sve to naše je Ravnateljstvo i u tom razdoblju stvorilo nekoliko zaključaka, koji će dade li Bog, već u najskorijoj budućnosti postati gotovim činom.

Za danas reći ćemo samo to, da je zaključeno graditi škole na neko devet mjesta, od kojih je svako za napredak naše misli u Istri od najvažnije važnosti. Opravdani nas razlozi nakaju, da te svoje osnove držimo za sada tajnima, ali neka bude i ovom zгодom uvjeren naš narod, da naša družba nosi neprestano u sreću njegove tegobe. Ako ne može svuda da dospije, krivnja nije na njoj, već na velikim zahljevima, kojima nikako ne mogu da odgovaraju ograničena njezina sredstva.

Da vidimo sada kakvo je bilo stanje naših škola u proštoj godini.

I. Dvorazrednica u Puli. Na toj je školi ravnateljem Ernest Jelusić, koji je podučavao u II. razredu, dočim je prvi razred iste škole imala za sebe gđica Marijana Majer. Broj djece, koja polaze tu školu porastao je na 205 njih. Očito je, da tolik broj škol. djece ne bi moglo sviđati samo dvie učiteljske sile. Naše je Ravnateljstvo to odmah uvidjelo, pa se pobrinulo, da se naša škola u Puli proširi još za jedan razred. Dašto, da nije ni to lahko isto. Pošto se u obstojećoj družbinoj školi u Sijani mogu smjestiti samo dva razreda, trebalo je priskrbiti gdje god u blizini nove prostorije, a onda naći novu učiteljsku silu. Odronee prostorije ustupio je družbi susjed g. Andrija Turak, a na novo-ustrojenom razredu namjestilo je Ravnateljstvo vrsnu mladu silu učiteljicu gđicu Rozu Benigar, iz Zagreba, koja je dne 6. travnja o. g. nastupila svoju službu na tamošnjoj školi. I tako ima danas Pula svoju trozrednu, hrvatsku školu, u kojoj se školi djeca onih naših vriednih ljudi uče u svom sladakom materinjem jeziku. Sreća je to, za njih liepa i velika, do koje ne bi nikada bili došli, da su čekali na pravednost ove jadne naše Austrije. Ima u Austriji i zagona, ima u Austriji i pravednosti, ali od toga za nas nema upravo ništa. A i ne može biti. Austrija ima samo jedno srce. U tom sreću ima mjesto samo za Niemce, Madjare i Talijane. Drugi su izključeni. Mi takodjer. Neka, ali mi imamo s nama narod naš, mi imamo u

stivo g. M. Černjaku. Školske djece polazilo je: U Baderni 76; u Vabrigi 66; u Kasteliru 110; u Livadama 79.

Ni koparski kotar nije se mogao oteći budnom oku naše družbe. Tu dolazi na prvom mjestu naš kremenit Brgradac. Tamo je, kako je poznato, onaj čelični narod pred kojih deset godina sagradio dvoranu za školu i stan za učitelja, a vlada, premda je to obećala, nije onim vriednim ljudem ni danas još dade učitelja. Ovo ponavljamo već po koji deseti put, a ponavljati ćemo to i za to, da naši ljudi spoznaju tu maćuhinsku vladu, koja ih pozna samo onda kada treba plaćati porez i davati čile momke, da za nju kr proljevaju.

Ali to sve ne bi našim Brgradčanom nimalo pomoglo, da im nije naša družba i činom zasvjedočila svoju ljubav. Ona je već god. 1901. poslala bila u Brgradac svoga učitelja Josipa Svjetličića. Kad je ovaj učitelj bio premješten u Stokovec, ostao je Brgradac opet bez škole. Prošle godine pako namjestilo je naše Ravnateljstvo tamo učitelja g. Pavla Saršona, koji i sada dobrim našim Brgradčanom drobi krušac znanja.

Slično kao i s Brgradcem postupale su slavne c. kr. oblasti i s našom braćom u Plaviji, kraj Školjca. I tu je već odavna sagradjena zgrada, liepa i ponosna zgrada, ali oblasti na velike i mnogobrojne molbe onoga pučanstva još uvijek neće, da daju učitelja. Eno prilike našoj družbi, da sa svojim škrovnim silama priskoči u pomoć tamošnjoj braći Slovincima. I doista, naše je Ravnateljstvo odmah poduzelo sve korake, da se škola u Plaviji što prije otvori. U tu je svrhu raspisalo natječaj, ali na žalost, prijavila se jedna sama učiteljica, koja služi sada na javnoj školi. pa ju oblasti ne puštaju prije nego li svrši ova škol. godina.

Kako vidite ili ovako ili onako, naše su oblasti uvijek na putu sreći našega puč. U pazinskome kotaru ne uzdržava naša družba nijedne svoje škole. Ali je za to sagradila u Vlakovcu — občina Labinj — krasnu zgradu, u kojoj je sada smještena javna škola. Nadalje, usljed podpore od 6000 kruna, što ih je naša družba dala, bilo je omogućeno podignuće škol. zgrade u Paz, občina Boljun. U toj školi, koja se otvorila 13. rujna 1903. podučava sada učitelj, uzdržavan od zem. školske zaklade.

U voloskom kotaru ima naša družba 2 škole, i to jednorazrednicu u Opatiji i dvorazrednicu u Voloskom. Škola u Opatiji polazilo 82 djece, a onu u Voloskom 92.

Pred nekoliko dana stiglo je nakon osamgodišnjeg natezanja rješenje molbe voloskih občinara, kojima se dozvoljava javna hrvatska škola sa hrvatskim naukovnim jezikom. Tako će eto, u Voloskom odpasti jedan razred družbine škole.

U malom Lošinj u naša družba već od nekoliko godina svoje zabavište. U to zabavište imadu pristup djeca od seste godine. Iza toga moraju u javnu školu, a kako je u malom Lošinj u javna škola talijanska, to su naša djeca morala u njoj naučiti i ono nešto svoga jezika, što ga zaboravili u zabavištu. K tomu su naši roditelji u Lošinj neprestano vapili za hrvatskim školom — i našoj se družbi nekuda sama od sebe nametnula dužnost, da u Lošinj otvori jednu svoju školu.

U tu svrhu nabavilo se zemljište i to na prekrasnoj točki mjesta. Izdajelo se narcr, sklopila se pogodba s graditeljem — sve je već bilo gotovo i trebalo je samo da se započme radnjom. Medjutim graditi se još nije moglo, pošto se od dana na dan očekivala gradjevna dozvola. Molbu za dozvolu podostario je naše Ravnateljstvo početkom svibnja 1904. i čekalo na odnosno rješenje cijeli mjesec dana. Kad je navršio taj prvi mjesec, Ravnateljstvo sa naše nekuda zabriauilo. Što je? — što nije? — Obratio se na naše prvake u Lošinj, da oni pozure rješenje te molbe. Nego i to bijaše bez uspjeha. Mi smo uštalom odmah pogoditi nepristojnu igru Talijana na lošinjskoj občini, pa smo u nekoliko navrata najenergičnije zahtijevali, da nam se već jednom izda rješenje naše molbe. Talijani ka da su zamislili. Onda smo se obratili odlučnim prosvjedom na c. kr. kot. Poglavarstvo u Lošinj, na Nj. mjestništvo u Trst i na zem. odbor u Poreč. Opet ništa. A s naše strane po- novne molbe, prosvjedi, požurnice, doktenu nam negdje, nakon puna četiri mjeseca stiže to tako željeno rješenje. Ali kakovo rješenje! Odgovorili nam, da nam ne dopuštaju graditi školu, jer da bi to smetalo mjestu. Djeca bi, odpijali su nam lošinjski Talijani, oukom i grajom hunila stranice lječilište gostove, što da bi bilo od velike stete za lječilište Mali Lošinj.

Taj nas je odgovor u jednu ruku razveselio a u drugu razljutio. Razveselio nas je za to: „što eto i sami-Talijani priznavaju, da bi naša hrvatska škola imala toliko djece, da bi se pred njihovim brojem preplasil svi lječilišni gostovi, a razljutio nas je taj odgovor za to, što nas se evo ovako proluzakonito priče u vršenju zakonom nam zajamčenog-prava. S mjestasmo proti toj smišnoj i zlobnoj odluci lošinjskih vlastodržaca podneli utok. A podneli smo ga, naravno na občinsko zastupstvo u Malom Lošinj. Zaoli smo mi, da ne će vrana vrani da izkopa oči, zato se nismo ni otdud nadali povoljnijem odgovoru. Nego nadole je i drugo. Imali se u to vrijeme obaviti občinski izbori, a time imala se i odluka o našem utoku otegnuti nemalo. I oteglu se sve do pred neki mjesec. Odgovor je glasio za vlas onako, kao i rješenje občinskog glavarstva. I proti toj odluci uložili smo molbu za gradjevnu dozvolu, i još danas čekamo konačno rješenje te naše molbe.

Tako eto postupaju s nama Talijani. A zašto to? Jer znadu dobro, da se u naša hrvatska i slovenska djeca mogu naučiti nečemu samo u školama, gdje se podučaje u njihovom materinskom jeziku, dočim ako ta djeca nepolaze nikakvih škola ili rećimo, one sa talijanskim naukovnim jezikom, dogodit će se, da će ta djeca ostati naviek neuka i tupa. A Talijani to i žele, a žele to za to, da mogu s nekom i otupljenom našom djecom vladati, kako su nekoć i njihovi oči vladali s našima starićima, bivu, kao sa niemom živinom. Za to, vidite, ne daju nam Talijani škola u našem jeziku, za to se oni protivu, da naši ljudi ne dobiju svoje, narodne škole. To je konacno i glavni razlog, zašto nije naša družba zadovolila dozvole za gradnju svoje škole u Lošinj.

Nego na taj grubi postupak nije ni naše Ravnateljstvo ostalo krštenih ruku. Ono se odmah nakon dobivena rješenja prve svoje molbe, pozurilo, da nabavi u Lošinj prikladne prostorije, u koje bi već početkom školske godine 1903/04. smjestilo svoju školu. Bilo je to lagje zamisliti nego li kraju privesiti. Tražilo se desao i lijevo ali sve bez uspjeha. Napokon nije preostalo drugo već da se školu smjesti u zgradu, gdje se nahodi lošinjska „Čitaonica“. Upravismo molbu na škol. oblasti, da pregledaju i odobre odnose prostorije. Pisali smo g. Kraljiću, učitelju u Lrnšiću, da zatraži svoj izstup iz javne službe, što je on odmah i učinio. I mi smo se već unapried u sreću veselili: Eto Talijani nam ne daju škole, a mi ćemo im ju odneti izpred oćiju! Nego to nam je veselje do mala pomutila odluka c. kr. oblasti, koje nas izvolješe izvjestiti, da u napomenute prostorije ne dopuštaju smjestiti škole, i to s razloga, što se u istoj kući — prizemlje — nahodi kćema.

Nama nije preostalo drugo nego skloniti glavu, stisnuti plećima i dašu u se. Ipak smo sebi dozvoljeli ovu nečudnu primjedbu: Ni tri koraka naimo ne dicle navedenu kuću od suprotne zgrade, gdje je smještena naućička škola. I mi smo se opet onako nečudno upitali: — A ma ako je moguće već odraslim djacima naućike, da uče unatoč one kćeme u neposrednom susjedstvu, zašto to nebi bilo moguće i našoj maloj djeci, koja pošto bi bila smještena na drugom katu iste kuće ne bi mogla ništa vidjeti, a ako bi i što i čula, onako malena. ne bi to ni razumjela, kao što to bez sumnje, razumiju djaci susjedne naućičke škole. Nego c. kr. ljudi bili su drugoga mienja i nama nije bilo drugo nego pokorili se. I tako je i za tađ bila podkopana družbina škola u Malom Lošinj. Tamošnji naši rodoljublja na čelu im onaj naš velevidni kremenjak g. Ivan Lovrić, nisu mirovali — oni sa još uvijek nastojali, kako bi u Lošinj došla naša škola i mimo despotizma nama nepoćudnih elemenata. No sve je njihovo nastojanje, da nadju prikladne prostorije, ostalo bez uspjeha. Nije preostalo drugo, već da se molu oblasti, da dozvole smještanje škole u prostorije družbina zabavišta. — Kusajmo, rekli smo mi na to, i bide ikakove nade u uspjeh, napravili smo molbu, da nam se dozvoli otvoriti školu u recenim prostorijama. Kad tamo — u času, kad smo se najunaje nadali, dodje nam iz Lošinja viest, da su prostorije odobrene i da možemo u njima otvoriti školu ali z. samih 30 djece. S mjestasmo g. Kraljiću nek opet zatraži svoj izstup i nek bude pripravan oćić u Mal. Lošinj.

Nego kud će sada naše zabavište? Pravo nebi bilo, da mi onu dječicu odustimo da dospiju u odnarođujuće tab-

Nastavak u prilogu.

zakon o uvođenju IV. godine naukah kod učiteljskija u Arbanasih. Zakon taj će ve-
zati samo one kandidiate, koji "stupe" u I.
razred školskom godinom 1904—1905.
Oni, koje polaze sada učiteljske svršiti, će
isto po starom zakonu.

Prestala kužna bolest krmaka. C.
k. namjestništvo u Trstu opozivlje prepo-
vied uvoza i izvoza živih krmaka, izdanu
dne 2. februara 1904. za politički kotar u
Poreču pošto je tamo prestala kužna bo-
lest. Istodobno dozvoljava obdržavanje
sajmova sa krmcima u onom kotaru.

Razne viesti.

† Ante vitez Šupuk dugogodišnji na-
čelnik občine šibeničke, dalmatinski zastu-
pnik na carevinskom vieću i na dalmat-
niskom saboru, utočio je naglom smrću
11. o. mj. u 7 sati na večer u sedamde-
setim godinama. Pokojnik bio je vateren
Hrvat, te se od god. 1861. oredišio i s uz-
pjenom borio proti tadašnjoj autonomas-
koj strani u dalmatinskom saboru. Šu-
puku ina se zahvaliti, što je Šibenik dan-
nas skroz hrvatski grad, on je svakom
zgodnom zagovarao sruženje Dalmacije
s Hrvatskom. I na narodno-gospodarstven-
nom pohu izicao se Šupuk veoma živo,
te je mnoga stečevina grada Šibenika nje-
govo djelo. Lahka mu bila zemlja! Slava
njegova utrnuti ne će u Dalmaciji, koju
je toli ljubio, za koju je sav svoj viak ra-
dio, a slava njegova preći će na sve Hr-
vate, kad se težnje njegove i svega hrvat-
stva oživotvore.

† Dr. Šandor pl. Bresztyenszky.
Dne 9. o. mj. preminuo je bivši profesor
na hrvatskom sveučilištu u Zagrebu, na-
rodni zastupnik i odličan hrvatski rodo-
ljub, g. Dr. Šandor Bresztyenszky na svo-
jem dobru Pleso kraj Velike Gorice
nedaleko Zagreba.

Pokojni Bresztyenszky došao je oso-
bito na glas kao zastupnik na hrvatskom
saboru. Kao sveučilišni profesor napisao
je mnogo razprava pravo-dravoznanstven-
ne struke. Na sveučilištu spadao je među
najobjubljenije profesore.

Posljednje doba trudio se mnogo oko
ujedinjenja svoju oporbenih življa u Hr-
vatskoj. On bijaše uzoran rodoljub i du-
hoko osvjedočen katolik radi česa je ve-
lik ugled uživao u svojem narodu. Sav
svoj imetak ostavio je za stipendije. Vie-
čni mu pokoj!

Pitanje učiteljskih plaća u Dal-
maciji. Zadarski Narodni List doznaje,
da se u ministarstvu financija u Beču
živo razpravlja usljed interpelacije zas-
tupnika Bjančića, pitanje o uvođenju tak-
se na putne parobrodarske vozne karte
u Dalmaciji i na uvoz piva i to za
pokriće troška, koji bi narasao povišenjem
učiteljskih plaća. Vlada je, reć bi, proli-
na loj taksi. Saborski predsjednik Dr. Iv-
čević da će se zauzeti za to, da se kod
ministra financija sastane povjerenstvo, u
kojem bi bili i odaslanici zastupnikoh iz
Dalmacije i ministarstva nastave i da se
to pitanje svestrano razpravi i povoljno
po učiteljsko rieši.

Upozorujemo naše članjane čita-
telje na mineralnu stollnu ljekovitu apa-
tovnčku vodu što se razasijlje iz Hrvatske
u koja se ne samo kao osobito ukusno
stollno piće u velike hvati, nego je pored
mnogih nutarnjih bolesti od nenadknjivje
ljekovitosti osobito kod svih katara i upale
mokračne cijevi. Ova izvrsna kiselica do-
hiva se izravno od Apatovackog zakup-
ništva mineralnih izvora u Zagrebu, Ilica
broj 17, kao što i u svim ljekarnama,
drogerijama, specerajima i restauracijama.

Književne viesti.

"Prokletstvo zvjerozrakalce" —
Napisao Dragutin Likotinović, cijena 20 fil-
rah, izdao "Klub Cirilo-Metodskih zidarah"
u korist "družbe Cirila i Metoda u Istri".
Primisimo ovu uz tako nizku cijenu ukus-
no opremljenu, a velikom mjestu "Cirilo-
Metodskih zidarah" i čelik-Hrvatu Egdiju
Kornitzeru po pisću posvećenu knjižicu.
Naklada od jednog—1500 primjerakal: ve-
je gotovo sasvim razpačena satno u Za-
grebu, pa kako "zidari" kane izdati i drugo
izdanje iste pripoviesti, to nam nije nu-
žno da knjižicu posebice oćenjujemo i
preporučujemo. Njezina brza razprodaja
i autoru su najbolje priznanje, a knjižici
najljepša preporuka i ocjena. Čestitamo
našem mladom i uspješnom piscu, što je
svojim perom doprinio koji darak istarskoj
sirotinji, a opet obdario ako i skromno
hrvatsku knjigu. Klubu "zidara" želimo da
bude uvijek tako poštovan i agilan u za-
jedničkom radu s dičnom "družbom", ka-
ko se pokazalo i do sada; — hrvatski narod

bit će mu haran, a razvijena hrvatska
sviast Istre bit će mu trajni spomen i naj-
draži zapis domovinske zahvalnosti.

Sa zahvalom primili smo od g. pis-
ca sljedeću zanimivu knjižicu o našoj Dal-
maciji: "Der Spiegel Dalmatiens und
die Zukunft Oesterreichs." (Zrcalo
Dalmacije i budućnost Austrije) Auf Grand
statistischer finanzwirtschaftlicher Anga-
ben verfasst von Don E. M. Vusio Präsi-
dent des Vereines "Dalmatien" in Wien.
Wien 1904. Verlag des Verfassers. —Mech-
tharisten-Buchdruckerei. Cijena 60 para.
Čisti prihod na korist društva "Dalmacije"

Život katoličke crkve po Gofine-u,
tumačenju evanđelja i svetih čina, izdao
zbior duhovne mladeži zagrebačke. Cijena
je za jednostavni uvez 1 K a za zlatorez
2 K. — Preporučamo ovu krasnu knjižicu
gg. svećenima, da ju šire među narod,
za koga je poglavito i napisana pučkim ra-
zumljivim jezikom. Naručnje se kod zbu-
ra duhovne mladeži u Zagrebu.

Razni prinosi:

Prinosi za "Sokolski Dom" i Ist.
Sokola u Puli, do konca mjeseca
travnja 1904. Polag zadnjeg izvještaja
iznaša prinos K 3201-52

Okresni vybor, Česki Brod po- slao ponovno	20—
Zagorska štedionica, Krapina ponovno	20—
Sriemski Sokol u Vukovaru po- slao	20—
Brat Dragutin Sulca u Zagrebu poslao	53—
Hrvatski Sokol u Zagrebu po- slao	100—
Dr. P. Magdić, Varaždin, saku- pio u veselom društvu	35-20
Isti sakučio u purgarskom kazinu	4-70
Isti sakučio kod župnika I. Čveka Gospodjica Ivka Velebir, Va- raždin, sakućila	11—
Na glavnoj skupštini Sokola u Puli, sakućljeno	35—
Niko Mardešić u Puli, za 50-go- dišnjicu darovao	50—
Kod oprostne večeri brata Se- kicia, u Puli, sakućljeno	7-20
U škrabici kod brata staroste sakućljeno	14-40
Uplaćeni kamali od posudjenog nova	100—

Sveukupni prihod do 2. V. 04. K 3685-72

Plemenitim darovateljima srdačna
hvala i bratski zdravo!

Pula, 3. svibnja 1904. *L. Križ,*
blagajnik. *L. Križ,*
starosta.

Družbi sv. Cirila i Metoda za Istru
u Opalji darovavše preko naše uprave:

Vinko Glavičić, Lemeh, kapetan broda,
2 K; Ivan Višković, trgovac u Labinu
u kući veleć. g. župeupravitelja u Sv.
Lovreću, Labinština 3 K.

Upravno vieće občine Klana, odlu-
čilo je u svojoj redovitoj sjednici, obdrža-
vanoj dne 16. t. mj., da se oduži uspo-
meni blagopokojnoga Alberta Riegera
time, da se umjesto vienca na pokojnikov
lies, izplati iz občinske blagajne K 50—

Nikola Mardešić, Pula, da počasti
uspomenu svojev milog nećaka, imenjaka
Nikole Mardešića, umrlog u Komiži K 6
i za uspomenu blagopokojnog Alberta
Riegera K 4.

Josip Svjetličić, učitelj u Stokovcima,
mjesto vienca na odar nezaboravnog pri-
jatelja Alberta Riegera K 10.

Ukupno danas K 75—
Na račun ove god. izkazano 979-74
Sveukupno K 1054-74

Podružnici sv. Cirila i Metoda u
Puli, da se počasti uspomena pok. A-
lberta Riegera darovali su: J. Krim-
polić K 10, A. Turak K 10, učiteljsko
osoblje družbine skote u Štani K 10, A.
Mezulić K 5, A. Tranfić K 5, L. Križ K 5,
dr. I. Zuccon K 5, dr. J. Willan K 4, V.
Suligoj K 4, Ljubomir Tomasić K 4, A.
Kanduscher K 3, J. Stihović K 3, J. Ma-
hulja K 3, P. Ženzerović K 2, Srećko Ju-
rdana K 2, A. Perko K 1, Fr. Lah 50 p,
Jakov Pavešić 50 p, Ivan Stiglić 50 p,
M. Dorčić 50 p, V. Stiglić 20 p.

Dječkomu prip. društvu u Pazinu
priposlase našoj upravi:

Upravno vieće občine Klana, odlučilo,
je u svojoj redovitoj sjednici, obdržavanoj
dne 15. t. mj., da se oduži uspomeni bla-
gopokojnoga Alberta Riegera time,
da se umjesto vienca na pokojnikov lies,
izplati iz občinske blagajne K 50—

Nikola Mardešić, Pula, da počasti
uspomenu svog milog nećaka, imenjaka
Nikole Mardešića, umrlog u Komiži K 4
i za uspomenu blagopokojnog Alberta
Riegera 2 K.

Ukupno danas K 50—
Na račun ove god. izkazanih 862-02
Sveukupno K 918-02

Dječkom prip. društvu u Pazinu
za počastili uspomenu pokojnog Josipa
Kurelića daruje obitelj Kurelić i bastinici
K 200— Baf Branko, nadučitelj u Ti-
njanu K 5— Za počastili uspomenu po-
kojnog Eugénija Kuničića daruje istomu
društvu dr. Dinko Trinajstić K 20—, a
za počastili uspomenu pok. Alberta Rie-
gera K 20— i Matija Cuccanić K 10—.

Da se počasti uspomena pok. Alberta
Riegera darovali su istom društvu: J. Krim-
polić K 10, A. Turak 10, A. Mezulić K 5,
A. Tranfić K 5, dr. I. Zuccon K 5, Lacko
Križ K 5, dr. J. Willan K 4, V. Suligoj
K 4, Ljubomir Tomasić K 4, A. Kandu-
scher K 3, J. Stihović K 3, J. Mahulja
K 3, Aleksandar Perko K 1, Fr. Lah 50 p,
Jakov Pavešić 50 p, Ivan Stiglić 50 p, M.
Dorčić 50 p, V. Stiglić 20 p.

Gospodarska Sveza za Istru.

registrana zadruga na ograničeno jamčenje
u Puli.

Pristupilce u Gospodarsku Svezu: 43.
Gospodarsko Trgovačko Društvo u Vr-
bniku, registrana zadruga na ograničeno
jamčenje.

POZIV.

Na duhovski ponedjeljak držati će se
na 4. sata polie podne glavna
skupština podružnice sv. Cirila i Metoda
u Rakitoveu.

Raspored: 1. Nagovor predsjednika.
2. Izvješće tajnika. 3. Izvješće blagajnika.
4. Izbor novoga odbora. 5. Predlozi.

Prijatelji, dobro došli!
Odbor.

Objava.

Barbansko društvo za štednju i zajmove,
obdržavati će dne 26. t. mj. svoju 11. re-
dovitu glavnu skupštinu za upravnu go-
dinu 1903. sa običnim dnevnim redom.

BARBAN, 12. maja 1904.
Don Dinko Pindulić,
predsjednik.

Oglas.

Ru-li lošeg svojev prihoda, "Bratovština
hrvatskih ljudi u Istri" ove godine ne
može razdijeliti u podpore nego svotu od
600 K. Obzirom na tu malu razpoloživu
svotu, neka mole podporu izmed siro-
mašnih samo najsiromašniji djaci Istrani,
izuzev one gimnazije pazinske, kojim Bra-
tovština pauzalno daje.

Molbenice obložene svjedočkom prvog
semestra (kolokvija) i izkazom siromaštva
imaju se dostaviti podpisanim kroz do-
lična ravnateljstva (dekanate) najkasnije
do donca tekućeg mjeseca.

Odbor Bratovštine hrv. ljudi u Istri.
Kastav, dne 12. maja 1904.

Predsjednik:
Mijo Laginja.

POZIV

VI. glavnu skupštinu

"Buzetskog društva za štednju i zajmove"
registrane zadruge na neograničeno jamčenje

koja će se obdržavati

u nedjelju dne 29. maja 1904.

u dvorani gosp.

Ivana Medice, krmčara u Buzetu
u 9 1/2 sati prije podne sa sljedećim

DNEVNIM REDOM:

1. Pozdrav predsjednika.
2. Izvješće upravnog odbora.
3. Izvješće nadzorničtva.
4. Potvrda računa za god. 1903.
5. Raspravljanje o povišenju plaće
društvenom poslovodji i nagradi
za sastav godišnjih računa.
6. Razdoba čistog dobitka.
7. Inj predlozi.

Po § 35. društvenih pravila izloženi
su računi za god. 1903. u društvenoj sobi
te ih slobodno svakomu članu pregledati
od 22. o. mj. do dana glavne skupštine.

Odbor.

Zahvala.

Prigodom smrti našega nezaboravnog

ALBERTA,

imali smo mnogobrojnih izkaza ljubavi prema njemu i sućuli
prema nami.

Zato zahvaljujemo srdačno svim onim, koji su nam na
rieci ili pismeno izrazili svoje saueće nad nenaknadivim gu-
bitkom, onim, koji su položili vienca na lies milog pokojnika
i onim, koji su njegove smrtne ostanke sproveli na viečni po-
činak. Moleć ujedno, da nam se oprosti, ako smo nehotice
koga miamošli, dužni smo posebice zahvaliti našim sustanaroni,
naročito gospodinu Henriku Udovichi i njegovoj cijenjenoj
gospodji za sve njihove velike brige i pripravnost, kojom
nam bijahu na ruku tom žalostnom prigodom.

Harni ostajemo vršnjakom i saučenicom pokojnika
te ostalaj ućećoj se mladeži i članovom mjestnog "Sokola"
za njihovo sudjelovanje pri pogrebu i za plemeniti spomen
milom pokojniku.

Osobita nam je dužnost ovom tužnom prigodom sa du-
bokom zahvalnosti spomenuti, kako se je veleučeni gospodin
dr. Eugen Pelz kroz punih 15 mjeseci požrtvovno neu-
morno trudio, da učini sve moguće te barem ublaži boli sirote
pokojnika još i onda, kada je bilo stalno, da u nas težki gubitak
neće minuti.

Pula, dne 15. svibnja 1904.

Obitelj Laginja-Rieger.

Oglas

radi održavanja mjesečnih sajmova
u gradu Kastvu.

Temeljem zaključka ovoga občinskoga zastupstva u sjednici od dne 21. aprila 1904. toč. 7 imaju se u gradu Kastvu održavati mjesečni sajmovi za kupoprodaju blaga.

Visoko c. kr. namjestništvo u Trstu, dnevom 2. marca 1904, broj 5848 III ex 1904, odobrilo je u tu svrhu poanesei sajmovni red.

Polag članka II. sajmovnog reda, mjesečni sajmovi blaga, imaju se održavati svakoga 23. (dvadeset i trećeg) od mjeseca svake godine na takozvanim „Občinskoj sajmisti“ i „pod Vidikom“ u blizini grada Kastva.

Iznimku za održavanje tih sajmova, činiti će se jedino, ako bi dan 23. mjeseca, spao u dan „Velikog petka“, „dan Vazina (Uskrs)“, „Duhove“, „Uzasnača gospodinovog“ ili u dan „Telova“. U takovih slučajevih održavao bi se dotični sajam u mjesecu susjedećega dana naime 24-oga. Starodavno držani sajam na dan sv. Jelene t. j. 22. maja spada ove godine 1904. na blagdan sv. Dula.

Iz ovog razloga, neće se održavati starinskog sajma dne 23. maja ove godine nego, posto je sajmisti uređeno, a zaprčka u ostalom nikakovih neima, to se uriče i navješćuje javno, da će se

Prvi mjesečni sajam blaga

a istodobno i običajni sajam sv. Jelene održavati ove godine
na Duhovski ponedjeljak, dne 23. maja ove godine.

Akoprem su pod člankom XIV. sajmovnog reda propisane pristojbe sajmovne, koje ima svaki vlasnik na sajmisti uvećenog blaga, po § 69. obrtnog reda, platiti u občinsku blagajnu radi pokriva troškova za gradnju, održavanje i nadzor sajmisti, to se ipak neće kod ovog prvog sajma utjerivati, niti je tko dužan platiti bud koje pristojbe za uvedeno blago na sajmisti, osim običajne pristojbe za krmke.

Posto je ovimi mjesečnim sajmovima blaga, pružena prigoda, toli domaćim koli straniim vlasnikom blaga, radi kupovine i prodaje takovoga, i jer u blizini neima sličnog sajma i položaja, djelovanje ovih sajmova bit će od koristi ne malene, svim tržište kastvasko polazećim, te se podpisato nada i stalnošću očekuje, da će se narod znati i htjeti okoristiti ovom blagodat i pogodnošćima, predviđenim u zakonu na gospodarskom i ekonomičnom polju.

Glavarstvo občine

KASTAV, dne 10. maja 1904.

Načelnik:
Jelušić.

POZIV

na glavnu skupštinu

Istarske posujilnice u Puli,
registrirane zadruge na ograničeno jamčenje.

Zadugari pozvani su na XIII. redovitu skupštinu, koja će biti u nedjelju, dne 29. maja, u 10 sati prije podne u velikoj dvorani „I. Ist. Sokola“ u Puli.

Razpored:

1. Izvješće i obračun za upravnu godinu 1903.
2. Izvješće nadzornoga odbora. Od nadzornoga odbora odobreni obračuni za godinu 1903. izloženi su na ogled zadrugarom u druženju pisarni (Via Giulia 5 prizemno).
3. Odluka o porabi čistoga dobitka.
4. Izbor starešinstva, nadzornog odbora i društvenog suda za vrijeme do dođuće redovite skupštine.
5. Što koji predloži.

PULA, dne 11. maja 1904.

Ravnateljstvo.

Opaska: Na skupštini treba da je zastupana barem jedna desetina svih društvenih dijelova. Za slučaj, da ne bude toliko zastupanih, biti će skupština isti dan na 11 sati prije podne sa istim dnevnim redom. Svaki zadrugar može ovlastiti pismeno drugoga, da ga zastupa na skupštini.

Javna zahvala.

Svoj rodbini, prijateljima i znancem, koji su tekom teške bolesti i u vrijeme preminuća i sprovođa predrage i nezaboravne nam naše

TONICE,

budi kojim načinom izkazali ljubav i svoju snuht nad našom nemilom nesrećom i teškim udarom izrazili, izričemo ovime svoju najtopliju zahvalu.

Naposeh v-leuč. g. dr. G. Daboviću, pjeračko-la. huraškom društva „Istarska Vila“, g. Vinka Rubesli na izraženoj nadgrobnici, te mjestnom svećenstvu.

Kastav, dne 16. maja 1904.

Izazviljena obitelj-pok.
Iv. Carlavaris.

Pčelno - voštene svieće

po kilog. K 4-90, u svakoj težini i duljini, iz pravoga, garantirano pčelnoga voska.

Uskrsne svieće iz gori imenovanog voska, ukrašene u reliefu sa zlatom, vošćenim cviećem ili . . . kg. po K 8—
Isto ukrašene s odjeljivim cviećicama . . . 6—
Tamjan lagrima, najfiniji . . . 2-40
granj . . . 2—
Svieće za pogrebe po vrlo niskoj cieni. — Isto tako masni pilomac (stolnih i navadni, uz vrlo niske cieni.

Vošćeni ovitki, bijeli i bojadisani . . . kg. po K 4-90
Isti ukrašeni s cvietom i zlatom . . . 8—
Svieće za božićno drvo u 6 bojah . . . 3—
Vošćene svieće tarje. I. austr. sastav . . . 4-40
Svieće i tarje. II. talijanski sastav . . . 3—
Vošćeno platno za oltare, metar . . . 2-40

Preporučam se predšastnom svećenstvu i p. n. obćinstvu najpozniznije,

J. KOPAČ, vošćarica u Gorici

UGLAS

Gospodo biciklisti!

Ivrdka „Laurin Klement“ posjeduje najpoznatiju fabriku
MOTOR-BICIKLETA.

Pri naručivanju motora obratite se na

Ivana Novaka u Pazinu

koji će Vam, netom budete zatražili, franko i gratis poslati cjenik i raztumačiti Vam konstrukciju i savršeno funkcioniranje stroja.

Sa veštovanjem

Ivar Novak.

Tko treba vještog POSLOVODJU GOSTIONE neka se upita kod uprave „Naše Sloge“ u Puli.

Svoji k svojim!

Skladište pokućstva

goričko-solkanske
STOLARSKÉ ZADRUGE

(prije Antun Černogoj)

TRST

Via di Piazza vecchia 1, polak crkve Sv. Petra.

Tvornica sa strojevnim obratom.

Pokućstvo izradjuje se samo u poči izsušenim drvom.

Konkurencija izključena. — Za solidnost se jamči.

Prodaje se također uz mjesečnu odplatu.

Zastupstvo u Trstu, Splitu i Aleksandriji. Ilustrovani cienići se šalju na zahtjev.

Pučko piće. Zazvorovo pivo.

Najbolje sredstvo proti pijanstvu, a uz to jeftino. Čisti krv i glavu. Probitačno za zdravlje i džep.

Pjeneće limunove bonbone,

svjetski znana kakvoća

preporučuje

Prvo češko dijon. društvo

tvornica za orient. slastice i čokoladu

prije A. Marsner

Král. Vinohrady (Česka).

Istarska Posujilnica u Puli.

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrughnih dijelova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član istoga 4 1/2 % kamata čisto bez ikakvog odbitka, te plaća od

Vraća na štednju uloženo iznose do 100 K bez predhodnog odkaza, iznose do 400 K uz odkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz odkaz od 14 dana a tako i veće iznose ako se nije kod ulozjenja suglasno ustanovio veći ili manji rok za odkaz.

Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati po podne; u nedjelju i blagdane osim julija i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u Via Giulia br. 5, prizemno lijevo, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Po visokoj kr. zem. vladi proglašena ljekovitom vodom rudnicom čista alkaličko-muriatička

Apatovačka kiselica

nije samo najbolje i najzdravije

stolno piće,

već je i najkorisnija i najglasovitija

liekovita voda.

Kupa je od prvih nećičkih autoriteta preporučena i djeluje namakrivno kod volati želudca, pluća, grkljana, raznih katara, asteme, mježnora, kamencia, hemeroida (slane žile), osteklitih i zrnatih jetara, žgaravice i raznih tenakih bolesti.

Odlikovana sa 13 zlatnih i srebrenih kolajna.

„Upraviteljstvo vrela Apatovačke kiselice“, Zagreb, Ilica broj 17.

